

Gelezen

Titel: Beleggen in gebakken lucht - herkennen, bestrijden en voorkomen van fraude met beleggingsproducten

Auteurs: Frans Roest en Rogier Stijnen

Uitgever: Kerckebosch

ISBN: 9789067204750

Het boek 'Beleggen in gebakken lucht' is geschreven door forensisch onderzoeker Frans Roest. Hij is werkzaam bij het Functioneel Parket. De co-auteur voor het onderwerp bestuurlijke handhaving in Nederland is Rogier Stijnen. Hij is werkzaam bij de rechtbank Rotterdam. Het boek telt 511 pagina's en is overzichtelijk opgebouwd uit vier delen.

Omvang en beschrijving van diverse vormen van beleggingsfraude

In dit deel worden aan de hand van een aantal voorbeelden diverse vormen van beleggingsfraude beschreven. Roest beschrijft de fenomenen 'Ponzi-zwandel', boilerroomzwandel en piramidespelen. Roest beschrijft een patroon dat hij ontdekt heeft, waaraan veel beleggingsfraudes voldoen. Aan de hand van een groot aantal voorbeelden illustreert hij dit en staat hij stil bij de afzonderlijke 'kenmerken' of 'red flags'. Door kennis te nemen van die 'red flags' kunnen fraudeonderzoekers veel sneller een dergelijke fraude detecteren. Daarnaast wordt een hoofdstuk gewijd aan de persoonlijkheidskenmerken van zwendelaars en beleggingsfraudeurs en is getracht een psychologisch profiel van de zwendelaar te schetsen. Een aantal beroepsoplichters vertoont heel duidelijk psychopathische trekken.

Bestuurlijke handhaving

In deel 2 van het boek beschrijft co-auteur Rogier Stijnen vanuit de Nederlandse situatie de bestuurlijke handhaving door de toezichthouders Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank NV (DNB) in relatie tot de bestrijding van beleggingsfraude, waarbij het bestuurlijke handhavinginstrumentarium en -beleid worden besproken. Stijnen toont aan dat bestuurlijke handhaving zeer effectief kan zijn, indien de toezichthouders gebruik maken van hun mogelijkheden en adequaat reageren. Roest vindt dat het opleggen van bestuurlijke geldboetes alleen zinvol is als er verhaal bij die rechtspersonen en natuurlijke personen mogelijk is.

Strafrechtelijke handhaving

In dit deel geeft Roest eerst een uiteenzetting over de organisatie van de fraudebestrijding in Nederland. Daarbij geeft hij aan over welke opsporingsbevoegdheden en

dwangmiddelen de opsporingsdiensten en het Openbaar Ministerie kunnen beschikken in hun strijd tegen fraude en beleggingsfraude in het bijzonder. Ook wordt een overzicht gegeven van de strafbepalingen uit de Wet Financieel Toezicht en het Wetboek van Strafrecht, die beleggingsfraudeurs geregeld overtreden.

Roest pleit onder andere voor korte klap-opsporingsonderzoeken. In zijn visie staat niet de hoogte van de gevangenisstraf voorop, maar de bescherming van de consument.

Schadevergoedingsacties en preventiestrategieën

In het eerste gedeelte van deel 4 worden de schadevergoedingsacties en preventiestrategieën besproken. Er wordt ook paragraafgewijs ingegaan op het voeren van civiele procedures tegen aanbieders van financiële producten, financiële tussenpersonen en derde partijen (zoals banken) in verband met schending van de zorgplicht wegens wanprestatie, dan wel uit hoofde van onrechtmatige daad. In dit deel worden de acties beschreven die kunnen worden omschreven als acties uit hoofde van onrechtvaardige vrijking. Deze actie werd onder andere door de curator in het faillissement van René van den B. gevoerd.

In het tweede gedeelte van deel 4 worden preventiestrategieën ter voorkoming van beleggingsfraude besproken en wordt er gepleit voor een soort financiële helpdesk waar (potentiële) slachtoffers van beleggingsfraudes terecht kunnen met vragen, indien ze maken krijgen met een beleggingsaanbod 'dat te mooi is om waar te zijn', en dus zitten met een onderbuikgevoel, waar ze niet mee terecht kunnen bij de politie. Deze publiekprivate helpdesk zou waarschuwingen kunnen afgeven en zou de rol van spin in het web en een doorverwijsfunctie kunnen vervullen naar andere relevante netwerkpartners in de handavingsketen.